

Resultaten van de nestkasten op Koningshof in 2004 en 2005

Jan Wouters

Ook in 2004 en 2005 zijn de nestkasten op Koningshof weer schoongemaakt in maart en gecontroleerd in mei en juni. Omdat er van 2004 nog geen verslag is verschenen, nu een rapportage van twee jaren gecombineerd.

De werkwijze was weer als vanouds, met drie controles om de drie weken vanaf begin mei. De resultaten zijn samengevat in tabel 1. In 2004 zijn er tijdens de schoonmaak in maart nog wat kasten vervangen, maar in 2005 was dat wegens ziekte mijnerzijds niet gebeurd. Toen heeft Mark Sloendregt wel de kasten schoongemaakt maar er zijn geen kapotte kasten vervangen.

BESPREKING

Het ligt voor de hand om de twee jaren met elkaar te vergelijken, maar ook om te letten op de lange termijn.

De *Holenduif* deed het in 2004 wat minder dan in 2005. In het laatste jaar was weer elke kast bezet, waar ze in kunnen. Waarom dat in 2004 niet het geval was, weet ik niet. Misschien hadden ze iets meer last van de *Kauwen*, die toen in elk geval een kast meer bezet hielden dan in 2005.

TABEL 1: BEZETTING VAN DE NESTKASTEN OP KONINGSHOF TE VELDHOFEN IN 2004 EN 2005.

Jaar	2004			2005		
	1 ^e broedsel	2 ^e broedsel	totaal	1 ^e broedsel	2 ^e broedsel	totaal
Holenduif	3	2	5	5	6	11
Bosuil	1	-	1	1	-	1
Bonte Vliegenvan- ger	8	-	8	8	-	8
Zwarte Mees	1	1	2	-	-	0
Pimpelmees	20	-	20	24	-	24
Koolmees	37	-	37	39	3	42
Boomklever	1	-	1	1	-	1
Kauw	2	-	2	1	-	1
Aantal broedsels	73	3	76	79	9	88
Zoogdieren:	Eekhoorn		1			2
Insecten:	Wesp spec.		3			0
Aantal kasten			99			96
Door vogels onge- bruikt			27			16
Dubbel gebruikt			4			8

Bij de *Bosuil* was er in 2004 gewoon een broedgeval, maar in 2005 waren ze wat later begonnen in een nieuwe kast. Dat broedsel met 3 eieren werd in de steek gelaten, misschien was het al aan de late kant voor de *Bosuil*.

De *Bonte Vliegenvanger* bezette in beide jaren 8 nestkasten. Dat zijn de hoogste aantallen sinds 1993, toen er 12 broedgevallen waren. Daarna stortte de stand in en broedde er 3 jaar geen enkele *Bonte Vliegenvanger* op Koningshof. Of de soort nu stand houdt, moeten we maar weer afwachten.

De *Zwarte Mees* broedde alleen in 2004 met een paartje twee keer in onze kasten. En dat na een jaar met 5 paar in 2003. Deze soort kent heel duidelijk pieken en dalen. Over de oorzaak daarvan kan ik alleen maar speculeren.

De *Pimpelmees* zette zijn opmars van de laatste jaren weer voort. Een lichte terugval in 2004 en dan weer een stap vooruit in 2005 naar 24 nestjes. Dat is het hoogste aantal sinds het begin van de waarnemingen in 1978. De trend op de lange termijn is licht stijgend. Afhankelijk van de strengheid van de winter schommelen de aantallen, maar als de winter niet al te streng is gaan de aantallen omhoog (zie figuur 1).

De *Koolmees* deed het iets rustiger aan na het topjaar 2003, maar bleef toch goed op niveau. Er waren in 2005 ook nog 3 tweede broedsels, maar in 2004 geen enkel.

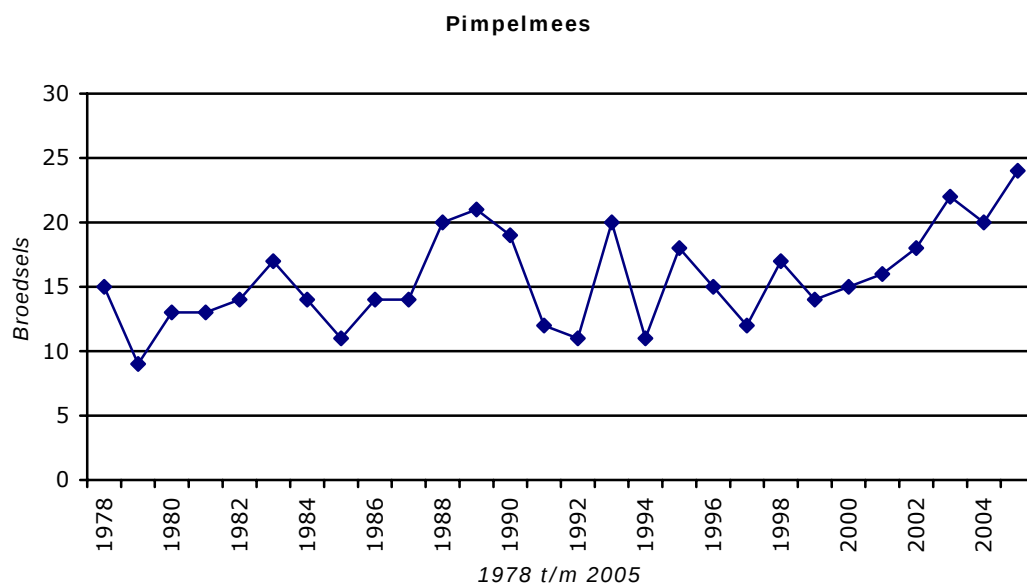
De *Boomklever* was ook deze twee jaren weer met een broedgeval aanwezig en lijkt zich dus definitief gevestigd te hebben. Tijdens de schoonmaak in maart 2005 waren er al wel meer zangposten, ik meen drie. Het lijkt daarom een kwestie van tijd voor er meer broedgevallen van deze zich uitbreidende soort zullen komen.

De *Kauw* blijft elk jaar een of meer van de aanwezige bosuilkasten benutten. Omdat er blijkbaar maar plaats is voor een paar *Bosuil*en, zijn er altijd enkele kasten over. Die worden dan bezet door de *Kauwen* en daarna vaak nog door *Holenduiven*. Dat zijn dan de dubbelgebruikte kasten.

Blijkbaar was 2004 een goed wespenjaar met drie door wespen bezette kasten. In 2005 zaten er geen wespen in onze kasten.

De eekhoorn maakte in beide jaren gebruik van onze kasten. In 2005 lagen er zelfs 4 jongen in een kast tijdens de tweede controleronde. Dat is altijd een mooi gezicht.

FIGUUR 1: AANTAL EERSTE BROEDSELS VAN DE PIMPELMEES IN DE NESTKASTEN OP KONINGSHOF TE VELDHOVEN VANAF 1978.

CONCLUSIE

Deze twee jaren was de bezetting van de nestkasten behoorlijk hoog: 73% in 2004 en zelfs 83% in 2005. Dat is de hoogste bezetting sinds het begin van het onderzoek.

We moeten daarom het aantal kasten niet laten verminderen. Als de stand van de Koolmees zo hoog blijft, de Pimpelmees

nog meer toeneemt en de Bonte Vliegenvanger zich handhaaft, dan zal de concurrentie om de nestkastjes toe gaan nemen.

Het is dan afwachten wie het sterkste is. Om dat te blijven volgen, is het interessant om ook dit jaar weer de kasten controleren. ●

Pimpelmees

Holenduif

© M. Sloendregt

Jan Wouters op Koningshof, 2005